

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoP/57/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6614209204
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6614209204.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a sudcov JUDr. Jaroslava Galla a JUDr. Klaudie Koskovej, vo veci starostlivosti o maloletého A. W., nar. XX.XX.XXXX, t. č. dočasne zverený do starostlivosti Krízového strediska „Amoret“ Zelezná 17, Lučenec, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Lučenci, dieťa rodičov H. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. D., t. č. ÚVV a ÚVTOS, a otca neurčeného, za účasti Okresnej prokuratúry Lučenec, o nariadenie ústavnej starostlivosti, na odvolanie matky detí proti rozsudku Okresného súdu v Lučenci č. k. 9P/ 39/2014-19 zo dňa 23. júla 2014 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd nariadil ústavnú starostlivosť maloletého A. W. v Detskom domove Rimavská Sobota, Školská 21. Matke dieťaťa uložil povinnosť prispievať na dieťa výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred, na účet Detského domova Rimavská Sobota, kde je dieťa umiestnené.

V odôvodnení rozhodnutia súd poukázal na to, že na základe predbežného opatrenia Okresného súdu v Lučenci č. k. 4PPOm/2/2014-5 zo dňa 22.05.2014 5P 494/08-11 bolo maloleté dieťa bezodkladne umiestnené do starostlivosti právnickej osoby Krízového strediska „Amoret“ v Lučenci (§ 75a ods. 1 a 3 O. s. p.), pretože matka bola dňa 16.05.2014 vzatá do väzby a p. Q. C., nar. XX.XX.XXXX (priateľka matky maloletého), v ktorej starostlivosti sa momentálne dieťa nachádzalo, podľa zistenia sociálnych pracovníčok (kolízneho opatrovníka) nemá vhodné bytové podmienky pre starostlivosť o ďalšie maloleté dieťa a nie je predpoklad, že zvládne výchovu tohto dieťaťa, pretože nezvláda ani výchovu svojho dieťaťa, ktoré je momentálne zverené do NOS. Žiadne iné plnoleté fyzické osoby, ktoré by vedeli zabezpečiť maloletému A. vhodnú starostlivosť, neboli zistené.

V nadväznosti na vydané predbežné opatrenie súd bez návrhu (§ 81 ods. 1 O. s. p.) začal konanie o nariadení ústavnej starostlivosti. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že matka je vo výkone trestu odňatia slobody. V krízovom stredisku, kde je dieťa dočasne umiestnené, bol maloletého 3x navštíviť otec matky (starý otec) p. W., ktorý má viac ako 70 rokov a nedokázal by sa o dieťa postarať. 3x ho tu bola navštíviť aj p. Q. C.. Telefonicky ho kontaktovala sestra matky B.. Zo správy krízového strediska zo dňa 08.07.2014 vyplynulo, že maloletý sa na nové prostredie dobre adaptoval. Okresný prokurátor odporučil nariadiť ústavnú starostlivosť vzhľadom k tomu, že matka bola právoplatne odsúdená a je vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý by mala vykonávať do 16.11.2014 a po ukončení výkonu trestu bude možné skúmať, či sa o maloleté dieťa bude môcť postarať osobne matka. V danom prípade sú splnené zákonné podmienky k nariadeniu ústavnej starostlivosti.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletého. Rozsudok okresného súdu žiada zmeniť tak, že odvolací súd zruší ústavnú starostlivosť a maloletého dočasne zverí, kým sa ona nevráti z výkonu trestu, jej bratovi p. U. W., nar. XX.XX.XXXX, ktorý žije v spoločnej domácnosti so starým otcom maloletého, na ktorého je maloletý citovo naviazaný. Má záujem, aby syn vyrastal v rodinnom prostredí. Navrhuje, aby bol p. U. W. vypočutý a aby sa aj ona mohla zúčastniť pojednávania, kde sa bude rozhodovať o jej synovi.

Kolízny opatrovník navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť z dôvodov, ktoré uviedol v priebehu konania. Doplnil, že brat matky U. W., nar. XX.XX.XXXX, bol dňa 28.08.2014 vzatý do vyšetrovacej väzby.

Okresná prokuratúra v Lučenci navrhla rozsudok okresného súdu potvrdiť, rozsudok je zákonný a vecne správny. Šetrením kolízneho opatrovníka nebola zistená osoba, ktorá by sa vedela o maloletého A. postarať. Po návrate matky z výkonu trestu bude skúmané, či sa ona osobne môže o dieťa starať.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 2 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu, odvolania matky a všetkými podaniami doručenými súdu v priebehu odvolacieho konania dospel k záveru, že dôvody, ktoré viedli k nariadeniu ústavnej starostlivosti, neodpadli, ďalšie trvanie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom je v záujme jeho riadnej starostlivosti a výchovy.

Z okresným súdom zadovážených podkladov vyplýva, že osobná starostlivosť matky o dieťa na tento čas vôbec neprichádza v úvahu, pretože matka je vo výkone trestu odňatia slobody. Otec dieťaťa nie je určený. Nikto iný z príbuzných maloletého nemienil prevziať do osobnej starostlivosti. Pokiaľ ide o starého otca maloletého, sám sa na takúto starostlivosť necíti vzhľadom na svoj vysoký vek. A brat matky maloletého, do ktorého starostlivosti matka navrhla maloletého podľa dôvodov odvolania dočasne zveriť, je od 28.08.2014 vo väzbe (čo matka v čase kedy písala odvolanie, ktoré je datované dňa 20.08.2014, nevedela a nemohla vedieť), a teda vôbec neprichádza v úvahu ako fyzická osoba, ktorej by dieťa mohlo byť zverené do osobnej starostlivosti. Matkina priateľka p. Q. C., ktorá prejavila záujem o dočasnú starostlivosť o dieťa do návratu matky z výkonu trestu, jej bytové pomery, rodinné a výchovné prostredie nie je vyhovujúce, nie je schopná starať sa o ďalšie maloleté dieťa. Takýto skutkový stav možno konštatovať aj s časovým odstupom (§ 154 ods. 1 O. s. p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia) od vydania rozhodnutia okresným súdom, ktorým súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom, o zverení maloletého A. W. do ústavnej starostlivosti detského domova.

Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že za zisteného skutkového stavu, ktorý ustálil prvostupňový súd v odôvodnení rozhodnutia, niet pochýb o tom, že zákonné podmienky pre nariadenie ústavnej starostlivosti maloletého dieťaťa sú splnené. Za danej situácie ide o vhodné riešenie pre maloleté dieťa, je na prospech dieťaťa. V detskom domove má vytvorené na žiadúcej úrovni podmienky materiálne, ale aj zdravého psychického a sociálneho vývinu. Na to, že matka má maloleté dieťa mala myslieť skôr, predtým ako sa za svoje nezákonné konanie dostala do výkonu trestu.

V zmysle ust. § 61 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele (úplné znenie uverejnené pod č. 27/2009 Z.z.), za poskytovanú starostlivosť dieťaťu s nariadenou ústavnou starostlivosťou podľa § 47 ods. 3 písm. d) druhého a tretieho bodu t.j. za poskytovanie stravovania a obslužných činností sa určuje úhrada. Úhrada za poskytovanú starostlivosť sa hradí z výživného určeného rodičom súdom.

V rozhodnutí, ktorým súd nariaďuje ústavnú starostlivosť nad maloletým je potrebné rozhodnúť v rozsahu ustanovenom § 81 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine. V zmysle tohoto ustanovenia, ak súd rozhodne o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov k dieťaťu a rodičom uloží, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťaťa umiestnené. Zariadenie je však len platobným miestom, výživné je nárokom dieťaťa.

V danom prípade pomery matky a zložité finančnú situáciu zohľadnil okresný súd v maximálnej možnej miere tým, že výživné na maloleté dieťa určil v zákonom stanovenej minimálnej výške a to 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení), ktorú musí mať dieťa zabezpečenú vždy. Čiže každá povinná osoba musí vždy, aj keď na úkor svojho minima zabezpečiť výživu dieťaťa.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.